

Felolvas szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. ÁPRILIS 16.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 86. SZÁM.

Előfizetési Árcék.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy órára . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerinti

Városi takarékpénztár.

Kassa, ápril 15.

Hova-tovább három esztendeje, hogy a *Napló* fölvetette a városi takarékpénztár létesítésének gondolatát. Annak idején részletesen, konkrét adatokra támaszkodva kimutattuk, hogy a városi takarékpénztár, ugy a külföldön, mint hazánkban nagyszerűen bevált intézmény, melynek közgazdasági és szociálpolitikai jelentőségét semmiféle érvvel lerontani nem lehet.

Az eszmétől jó ideig idegenkedtek a városházán. Hangokat hallottunk, a terv ellenzői részéről, hogy nincs szükség Kassán a városi takarékpénztárra, mert a zálogházak még nagyobb, szélesebb mértékben elégítik ki a szegényebb nép hiteligenyeit, mint akármilyen takarékpénztár; továbbá, hogy a már meglévő intézeteknek nem szabad konkurenciáát csinálni. Ugy az egyik mint a másik érvvel könnyen leszámolhatunk, ha figyelembe vesszük, hogy városi takarékpénztár a község jövedelmét van hivatva szaporítani. Hogy csak egy példát említsünk, Győr város takarékpénztára, 400.000 koronás alaptőke mellett 1905-ben 105.021 korona nyereséget juttatott a városnak. Vajon nem nagyon elkelne minálunk is, ha évenként például csak 50—80 ezer korona nyereség csökkentené a város terheit.

A városi takarékpénztár igazi humanisztikai célokot is szolgálna, mert a szegényebb néposztály megtakarított filléreinek biztos és jobb gyümölcsözést nyújtana. És itt éppen különös tekintettel kell lenni a munkásosztály, a cselédek, a szegényebb emberek tőkeinek magasabb kamatoztatására. Mert ha a községi takarékpénztár intézményét nem fektetheti tisztán emberbaráti alapra, mint az első takarékpénztárak létesítése idején, a múlt század elején tették, a humanisztikus cél mindenestre jobban megvalósítható olyan intézetnél, melynél az igazgatósági és felügyelő bizottsági állások csak tiszteletbeliek. Mert, ezeket nem a tantem és minél nagyobb osztalék iránti vágy izgatja első sorban, hanem ezek a köztől szerzett jövedelem legnagyobb részét ismét a köznek adják vissza. Így

lehetne elérni azt a célt, hogy a városi takarékpénztár, bár jövedelmező és hasznosított vállalata a városnak, egyszersmind szociális feladatot is teljesíthet, amennyiben a város jövedelmét szaporítva, könnyíteni fog a polgárok adóterheim. Erre pedig nálunk bizony nagy szükség van.

Éppen ezek a szempontok világosítanak fel bennünket a felől, hogy szabad-e hát a városnak konkurenciát csinálni a már meglévő intézeteknek? Néhány száz, mondjuk néhány ezer érdekelt jobb módu részvényes talán érezné a konkurrencia hatását valamely csekély mértékben, de a többi ezer s épen szegényebb adófizető polgár pedig érezné az intézmény jótékony hatását több oldalról.

A városi takarékpénztárt minden aggodalom nélkül a legrövidebb időn belül létesíteni lehet. Minden takarékpénztár jövedelmének legbiztosabb alapja a betét. A betétek fejezik ki a közönségnek az intézettel szemben való bizalmát. A bizalmat pedig főleg a vezetők egyénisége és a biztonság tudata hozza magával. S ha már most a város, mint erkölcsi testület, a maga nagy vagyonával szavatol az intézet minden kötelezettségeért, lehetetlenség az, hogy az alakítandó városi takarékpénztár betétállománya folytonosan és rohamosan ne emelkedjék. Különben is a kassai városi takarékpénztárnak egy olyan jelentékeny betevője volna, amivel egyedül is biztosítható az intézet virágzása: maga a város, százezrekre menő alapjaival.

A városi takarékpénztár a város hiteligenyeinek és pénzsükségletének a kielégítésére is felhasználható. Nélkülözhető pénzkészleteit hasznos hajtólag befektetheti: hitelekben ingatlanokra, zálogba adott sorsjegyekre, értékpapírokra, takarékpénztári könyvekre, továbbá előre megállapított értékpapírokban; községek és nyilvános közhasznú intézetek számára biztosított hitelekben; váltóleszámitolásban s hitelek nyújtásában nyugdíjképes köztisztviselők részére. A takarékpénztár kezelése és elszámolása a város vagyonától elkülönítve történik, valamint a tartalékalap is.

Nagyjából vázoltuk a városi takarékpénztár működésének, szerveze-

tének és jelentőségének főbb irányait. Egy rövid cikk keretében lehetetlen ezt a témát kimeríteni, amelyre még visszatérünk. Főleg azért, mert a közel jövőben már konkrét tervvel állunk szemközt.

Örvendve jelentjük ugyanis, hogy *Kassa tanácsa magáérvá tette a városi takarékpénztár létesítésének tervét. Az előmunkálatok megindultak s e tárgyban vasárnap lesz az első értekezlet.* Gondoskodunk róla, hogy a terv felszínen maradjon s hogy annak megvalósulása elé semmiféle érdek akadályokat ne gördítsen.

A politikai helyzet.

(Wekerle a király előtt. — A banktárgyalások megindítása. — Kossuth kihallgatása. — Mikor mond le a kormány? — A döntés Budapesten lesz.)

A belső politika válsága ma bekanyarodott a fordulóra. Végső kifejlődéséhez innen már egyenes és rövid út vezet. Néhány nap alatt ki kell derülnie, mely utakra tér politikai életünk. Lehetséges-e a mai rend fentartása, habár némely módosítással is, vagy pedig egészen új irányzat fog-e elkövetkezni.

A miniszterelnök, a ki kíséretével tegnap délelben érkezett a császárvárosba, még a tegnapi nap folyamán érintkezésbe lépett osztrák kollegáival s megállapodott velük a banktárgyalások végleges időpontjában. Ma délelőtt Wekerle kihallgatáson jelenik meg a király előtt s jelentést tesz neki a politikai és parlamenti helyzetről. Épen nem lehetetlen, hogy, ha formailag nem is, de tényleg már ma eldőlj a válság sorsa.

Még a mai nap folyamán visszatér Wekerle Sándor miniszterelnök Budapestre s nyomban intézkedik, hogy a kabinet tagjai miniszteri tanácskozásra gyűljenek össze. Az osztrák kormányval hétfőn, e hó 19-én kezdődik a tárgyalás. Ha ennek folytán bekövetkezik a kormány lemondása, akkor Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert már csak mint a lemondott s az ügyek további vezetésével ideiglenesen megbízott kormány tagjai jelennek meg a király előtt, hogy neki a függetlenségi párt nevében az önálló bank létesítésére előterjesztést tegyenek. Az uralkodó nem dönt nyomban az előterjesztésről. Még Bécsben meghallgatja az alkotmánypárt és a néppárt vezetőinek, gróf Andrássy Gyulának és gróf Zichy Aladárnak véleményét, aztán Budapestre jön. Már folyik is az udvarnál a király budapesti utazására a készülődés. Az elutazás napját még nem állapították meg, de azt hiszik, hogy azt e hó 24-én túl semmiesetre sem halasztják. Budapestben ő felsége folytatja a magyar politikai világ előkelőségeinek kihallgatását. Elsőként gróf

:Menyasszonyi kelengyék,:
 :uri- és női divatcikkek,:
 :selymek és divatkelmék:
 :::csakis újdonságok:::
 nagy raktára

KOLUMBY VILMOS

Kassa, Fő-utca 54. sz.
 (Szinházzal szemben.)
 Határozott szabott árak

KASSAI NÉPBANK R.-T.
Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)
 foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskére és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

13 darab beraktározásból visszamaradt

valódi perzsa szőnyeg

minden árban eladó. Megtekinthető: Merkur szállítási vállalat fiókjában Kassa, Bercsényi-u. 1.

ELSŐ KASSAI

KERESKEDELMI HITELTUDÓSÍTÓ IRODA

GEIGER HENRIK Kassa, Deák Ferenc-utca 11 sz.

Beszerez mindennemű információt kereskedelmi, magán és házassági ügyekben az összes világrészekből.

Megbízások a leggyorsabban és legnagyobb *discretió*val intéztek el.

Haltenberger Béla
 ruhafestő-, vegytisztító- s gőzmosó-gyára Kassán.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint **gyáram lényeges bővítése** folytán a ruhafestést vegyi tisztítást, valamint a fehérnemű gőzmosást **az ismert jó kivitelben sokkal rövidebb idő alatt** mint ezideig, végezhetem. — Az őszi és téli ruhák, szőrmemenüek stb. **mielőbb való beküldése ajánlatos.**

Atvételi üzletek Kassán: **Kossuth L.-u. 3. Fő-u. 85.** (Andrássy-pal.) Gyár: **Deák Ferenc-u. 32/34. Szerencsen-u. 3.**

Alapítás évi: 1810.

Telefonszám: 70.

Dlcsó pirszén (Koksz).

A kassai légszeszgyárban kapható:
 Darabos pirszén 100 kg. 4.20 K
 Dió pirszén 100 kg. 4.40 K

A házhoz szállítás és elhelyezés 100 kilogrammonként 20 fillér.

Légszeszgyár és villamtelep igazgatósága Kassán.

Látható írásu

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minisiterium 4965. eln. szám alatt az állami tanintézeteknek ajánlva.

1906. Milanói nemzetközi kiállítás legmagasabb kitüntetés Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép elismerve az írógépek remeke! Azon előnyök, melyek más írógépeken egyenkint észlelhetők, itt egyesítve vannak!

Látható írás!
 Legnagyobb átütési írógép!
 Tiszta acélszerkezet!
 Eddig nem ért gyorsaságl
 Rendkívül egyszerű kezelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a legtartósabb írógép!

Magyarországi vezérképviselő **John Rezső**
 Budapest, VI. Teréz-körut 22.
 Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve.

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.

— Cim a kiadóhivatalban. —

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak FÉLARON szerezhetik be egyenruhájukat

LICHTIG LIPÓTNÁL
 Kassa fő-utca 103.

Közös egyenruhakat átcsereél honvédségi egyenruhákért.